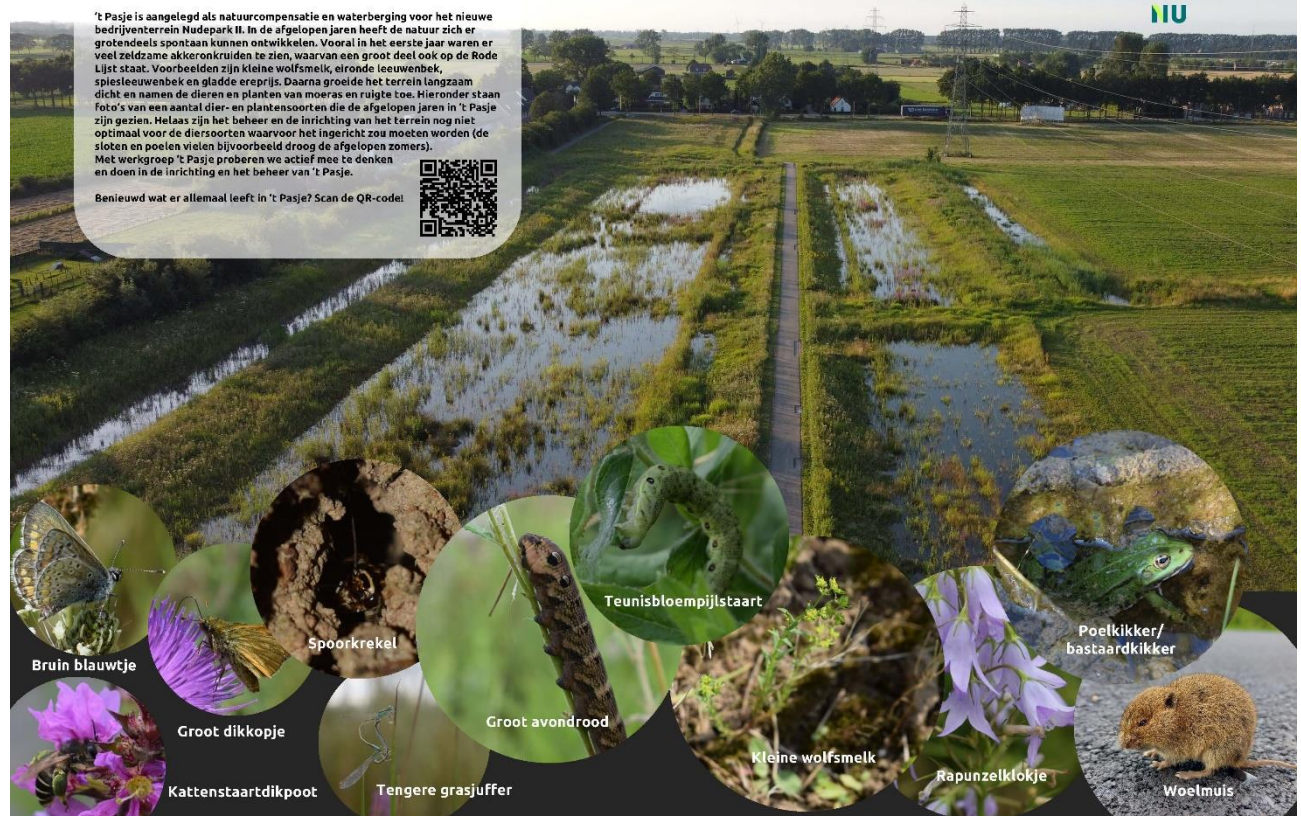

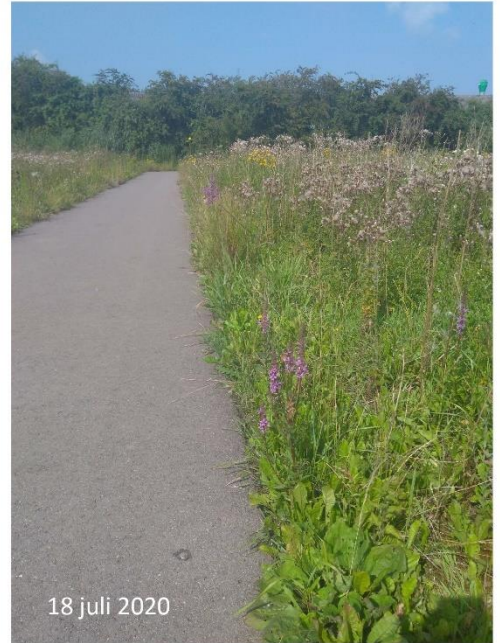
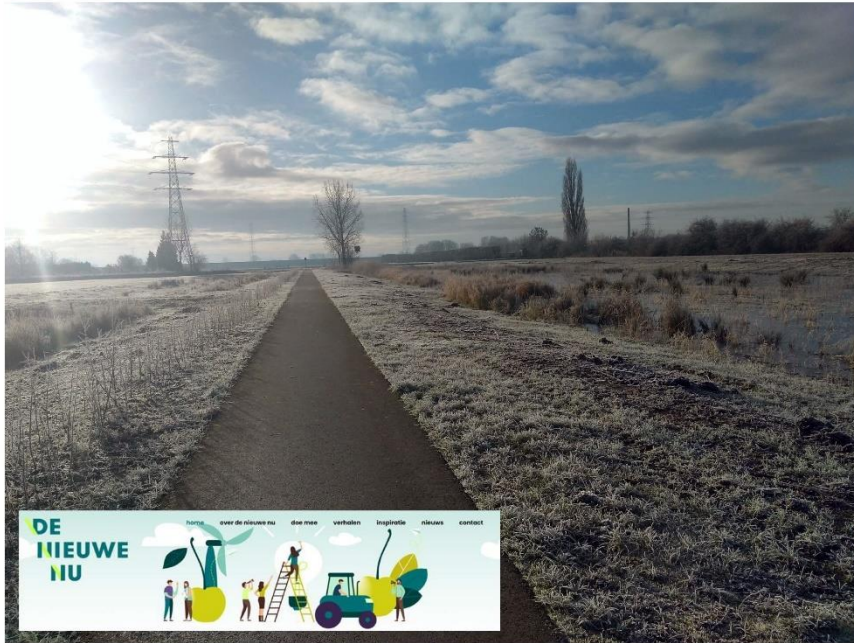
't Pasje – natuurparel in ontwikkeling

Werkgroep 't Pasje, een groep bewoners van de Oude Nude, wil het natuurgebiedje 't Pasje zelf beheren. De huidige watergangen in 't Pasje functioneren niet goed omdat ze niet diep genoeg zijn om jaarrond water te behouden. Er is een plan gemaakt om de aanleg te optimaliseren waarbij de watergangen 50 cm verdiept worden zodat het leefgebied voor oa de grote modderkruiper, poelkikker en waterspitsmuis sterk wordt verbeterd.

Natuurgebiedje 't Pasje

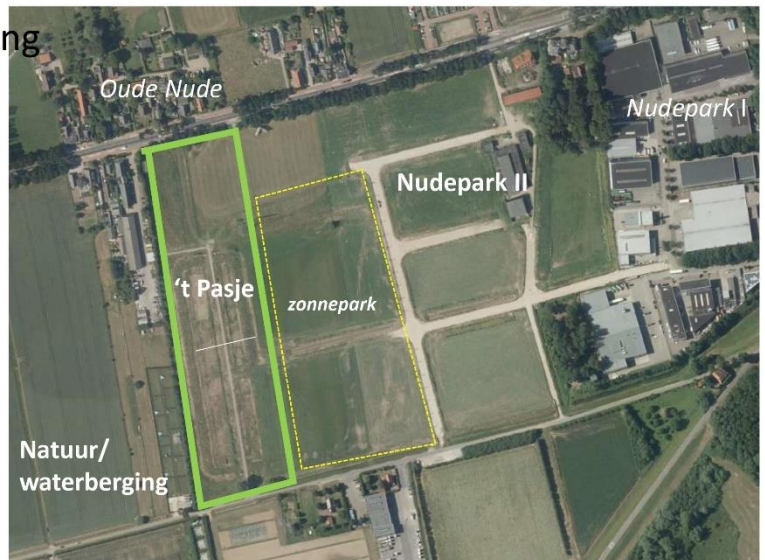
Verbetervoorstellen De Nieuwe Nu – deelgroep 't Pasje
H. Zweers, J. Vossen, R. ter Harmsel, J. van Harten, J. van de Gref
Datum: 7 mei 2021

Aanleiding natuurstrook

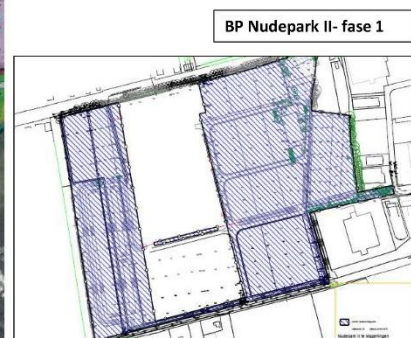
- meer dan 15-20 jaar aangegeven in combinatie met ruimtelijke plannen;
- Mitigatie/compensatie FF-ontheffing
 - Haven Afweg (2004 en 2008)
 - Nudepark II (2018)

- **Bestemming natuur medefunctie waterberging**

Bestemmingsplan vigerend

- BP Nudepark II fase 1
 - Fase 2 : ontwikkeling nà fase 1 (conform Kaders 2012)
- BP buitengebied **bestemming agrarisch gebied**
- Solar park- géén onderdeel fase 1. Aparte bestemmingplanprocedure

Bestemmingsplan voorwaarden groen- en waterstructuur

BP Nudepark II- fase 1

Afbeelding 13. Groenstructuur totaalplan Nudepark.

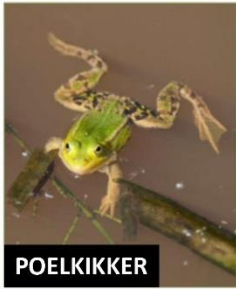

Afbeelding 14. Waterstructuur totaalplan Nudepark.

Afbeelding 15. Bestemmingsplan met waterstructuur, watercompensatie zone en hoogspanning.

Natuurgebiedje 't Pasje – soorten compensatieplicht

POELKIKKER

GROTE MODDERKRUIPER

WATERSPITSMUIS

GEWONE DWERGVLIERMUIS

STEENUIL

KERKUIL

Besluit FF-ontheffing 2018-001867

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 1 maart 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-001867 - gemeente Wageningen
Activiteit : Bouwrijp maken Nudepark II aan de Lawickse Allee, Wageningen
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing
Aanvrager : Klok Ontwikkeling B.V.
Zaaknummer : 2018-001867

Reparatie voorstel handhavingsszaak Nudepark II te Wageningen

Besluit bouwrijp maken Nudepark II, fase I
 Besproken op: 20 november 2018
 Versie: 2, 27 november 2018
 In tegenwoordigheid van: mev. S. Klok (provincie Gelderland), dhr. G. Pannhooft (provincie Gelderland), dhr. J. Augustus (Rijksoverheid), dhr. E. Scholten (Van der Bijl Scheermeier) en dhr. C.J. Blom (Blom Ecologie B.V.)

De navolgende aspecten worden ter uitvoering gebracht:
 1. Aanleggen groenstructuren langs de kavels en toekomstige wegen worden aangeplant. Dit wordt uitgevoerd in de periode november-december 2018. Uitvoering conform bestek. Op de kaart aangeduid met locatie A. De aangeplante bomen bestaan uit linde, struiken onderbegroeiing (bijv. Kalmia latifolia) inheemse soorten: o.a. gewone vlier, gewone braam, Gleditsie nipa, meidoorn, spirokoud, kardinaalsmuts, hazelaar, meidoorn, kornoelje, sleedoorn, krentenboom en vogelkruis.
 Naast struiken mengsel onderbegroeiing Cruithoek toepassen (B1 Bloemrijk mengsel voor ruige onderbegroeiing en besnoemen op voordelige grond). Indische dichtheid struik 1 per 4-6m².

2. De greppels en watergangen langs de kavels en de toekomstige wegen worden gereserveerd in de periode november-december 2018. Uitvoering conform bestek. Op de kaart aangeduid met locatie B.

3. Ter plaatse van de kruisingen worden tunnelbuisen gereserveerd. Tevens worden duikers gereserveerd, primair ten behoeve van de waterbeheersing. De tunnelbuisen bestaan uit een kunststof buis met een diameter van 25-30cm. De buis wordt geplaatst boven de (hoogwaterstand) en de bodem wordt gevuld met zand (1,5v. grijs). De te realiseren watergangen en de bestaande watergangen worden allen met elkaar verbonden. Rondom de monding van de buizen en bij opstapelingen worden eventueel stoepten, stammen en/of takken geplaatst, e.a. in het werk te bepalen en onder begeleiding van een ecoloog. Op de kaart aangeduid met locatie C.

4. Ter plaatse van de ontlasting op de Wageningse Allee wordt zo snel als mogelijk een duiker geplaatst om de verbinding te herstellen. De weg wordt in de toekomst mogelijk gebruikt door een buslijn. Houdt rekening met mogelijke buswagens bodden en een breder ontlasting worden gereserveerd. De uitvoering is derhalve afhankelijk van uitvalstafel herover. Een ander wordt toegevoegd voor 21 december 2018 beslist en uitgevoerd. Op de kaart aangeduid met locatie D.

5. In het milieugebied wordt een poel 18v. poelkikker gereserveerd. De poel heeft een oppervlakte van 400-500m². De noordzijde van de poel heeft een zeer lichte oever. Aan de noordzijde van de poel wordt op en rondom de oever klein struikwaaier aangebracht (verspreid over circa 50-100m²). Het struikwaaier bestaat onder andere uit: elg, gewone braam, net, ribdoorn, penus en leerslag. Het bodemprofiel van de poel wordt onregelmatig zodat in droge periodes delen droogvallen. De ringstoot in het milieugebied is permanent wateroverend, de poel dient deels het gebied jaar wateroverend te zijn, een groot deel van de poel zal dus hetzelfde bodemprofiel hebben als de ringstoot, rekeninghoudend met reliëf in de poel. Op de kaart aangeduid met locatie E.

6. Ter plaatse van het milieugebied worden verspreid 4 hepen met basaltblokken van circa 1 m³ per stuk (schuilmogelheid voor poelkikker) te worden geplaatst, 2 ten noorden en 2 ten zuiden van het voetspad. De sortering basaltblokken varieert van 10-20cm. Tevens worden op 2 locaties ten noorden en 2 locaties ten zuiden van het voetspad takkenlijnen geplaatst.

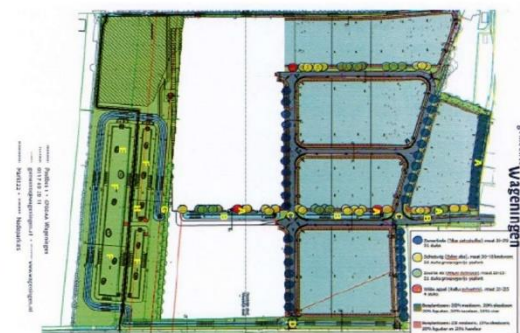
De takkenlijnen hebben een omvang van tenminste 1m x 1m x 4m (op te bouwen uit palen met een onderlinge afstand van 1m). De sortering hout bestaat uit diverse diameters stammen en takken (regulier snoeihout). De toe te passen houtsoorten bestaan uit inheemse soorten. Op de kaart aangeduid met locatie F.

7. Tussen de groenstructuur en het milieugebied worden stobben of bomen en struiken aangeplant om de verbinding te optimaliseren. Dit wordt na de realisatie van de groenstructuur ter plaatse in het werk beoordeeld door een ecoloog. Op de kaart aangeduid met locatie G.

8. Aanglant veldschoon (ofwel Spaanse sak) aan de oostzijde van het voetspad of alleen ter plaatse van het milieugebied. Plantafstand afhankelijk van hoogte, uiteindelijke haag dient 60-80cm breed en 100-120cm hoog te zijn. Let bij aanplant op de aanwezigheid van puin, asfalt, stampbeton o.d., eventueel grondverbetering looppaden of juiste afstand tot voetspad. Op de kaart aangeduid met locatie H.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

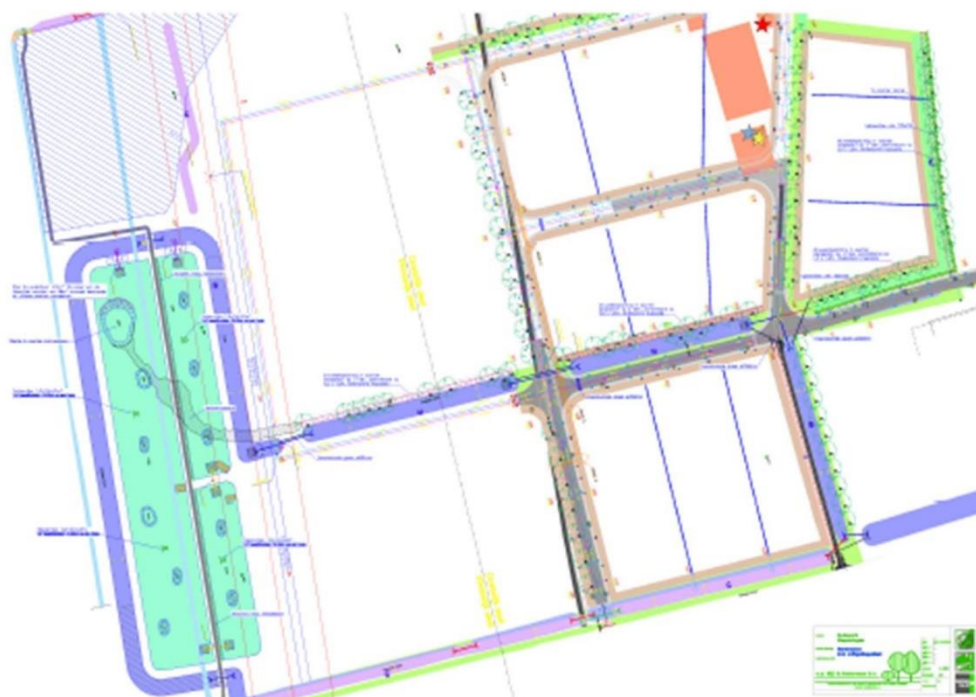
Soort	Verbod	Belang
Kerkuil (Myotis daubentonii)	Artikel 3.1 lid 2	Het optically vernietigen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegvoeren van nesten
Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)	Artikel 3.5 lid 2	Het optically vernietigen
Gewone grootoornvleermuis (Plecotus auritus)	Artikel 3.5 lid 2	Het beschadigen of vernietigen van voorplantingsplaatsen of rustplaatsen
Gewone grootoornvleermuis (Plecotus auritus)	Artikel 3.5 lid 4	Het optically vernietigen
Poelkikker (Pelodytes ressonae)	Artikel 3.5 lid 2	Het beschadigen of vernietigen van voorplantingsplaatsen of rustplaatsen
Poelkikker (Pelodytes ressonae)	Artikel 3.5 lid 4	Het optically vernietigen
Grote modderkruiper (Masticophis lateralis)	Artikel 3.5 lid 2	Het beschadigen of vernietigen van voorplantingsplaatsen of rustplaatsen
Grote modderkruiper (Masticophis lateralis)	Artikel 3.5 lid 4	Het optically vernietigen
Waterspitsmuis (Neomys fodiens)	Artikel 3.5 lid 2	Het beschadigen of vernietigen van voorplantingsplaatsen of rustplaatsen
Waterspitsmuis (Neomys fodiens)	Artikel 3.5 lid 4	Het optically vernietigen

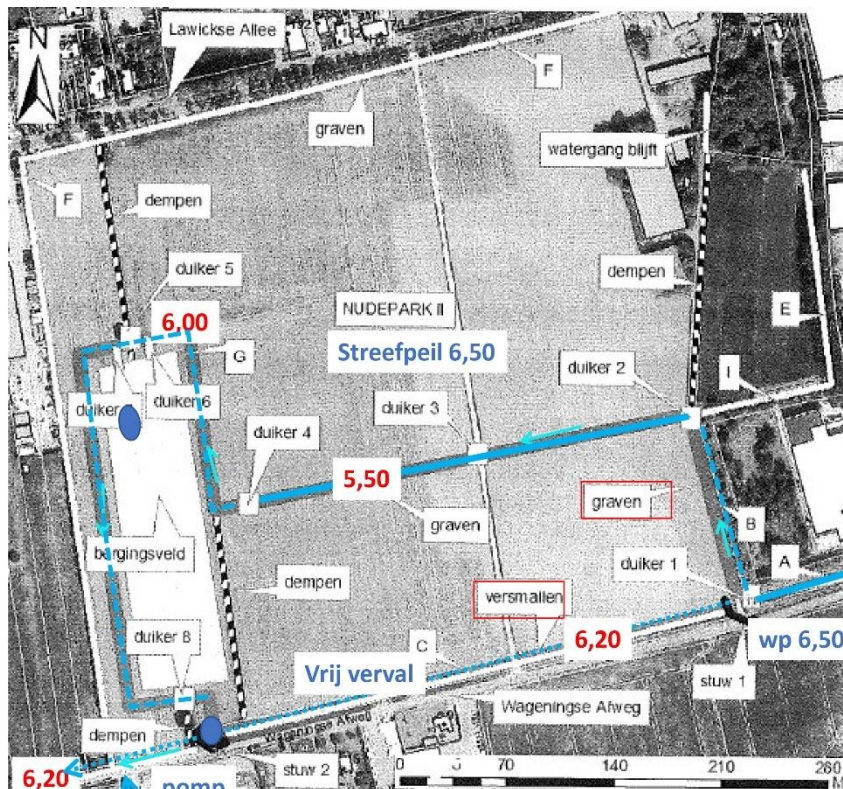
Bijlage 3
Inrichtingsplan Nudepark II

Bijlage 4
Locatie dwergvleermuis en locatie en opname van het milieugebied

BIJLAGE 5
Bestektekeningen herstelplan Nude II

Figuur 4.1. Totaalbeeld van de inrichting voor ecologie.

tabel: maatvoering te graven watergang G (lus om retentieveld)

Onderdeel	Beschrijving / maatvoering
waterbodembreedte	2 meter
waterbodemhoogte	+6,00 meter NAP
onderwatertaludhelling	1:3
bovenwatertaludhelling	1:3
streefpeil	+6,50 meter NAP
lengte	520 meter
status	primair
onderhoudspad	aan weerszijden

tabel: maatvoering versmallen watergang C

Onderdeel	Beschrijving / maatvoering
waterbodembreedte	0,7 meter (was circa 3,9 meter)
waterbodemhoogte	+6,20 meter NAP (=gelijk aan bestaand)
onderwatertaludhelling	1:1,5
bovenwatertaludhelling	1:1,5
streefpeil	+6,50 meter NAP
lengte	350 meter
status	tertiair

SITUATIE WATERVOERENDHEID

- Droogval april-nov. 6,20m +NAP; Wag.afweg
- - - - - Droogval mei-okt. 6,00m +NAP; ringsloot
- Watervoerend jaarrond 5,50m +NAP NP II centraal

KNELPUNT Streefpeil 6,50m NAP is niet als zodanig ingericht en niet haalbaar vanwege directe relatie (grond)waterstanden met rivierwaterstanden. Extra schotbalken ongewenst i.v.m. barrierewerking grote modderkruiper.
OPLOSSING ringsloot dieper graven naar 5,50m +NAP

exb-2019-11780.pdf - Adobe Acrobat Reader DC (32-bit)

ONTWERP/INRICHTINGSMAATREGELEN HERSTELPLAN TBV ONTHEFFING 2019-11780

Maaivelden -bodem

Ven = 6,20m NAP droogval april

Poel = mogelijk 5,80m NAP – deels watervoerend

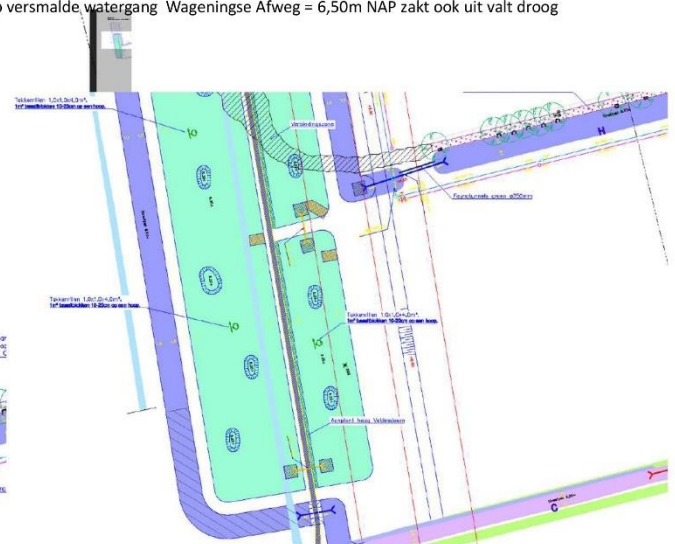
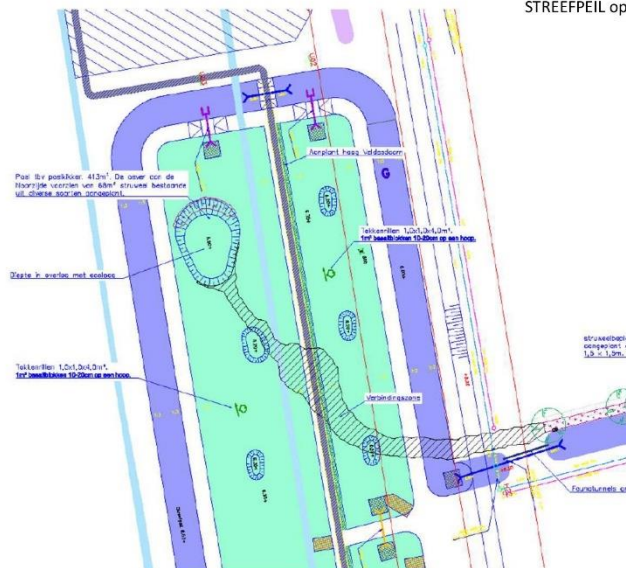
Bodem waterbassin west = 6,35 mNAP – droogval april

Bodem waterbassin oost = 6,35m NAP is hoger dan westelijk deel

Bodem ringsloot = 6,

STREEFPEIL op ringsloot = 6,50m NAP; is nu natuurlijk fluctuerend naar 5,60/5,80m NAP

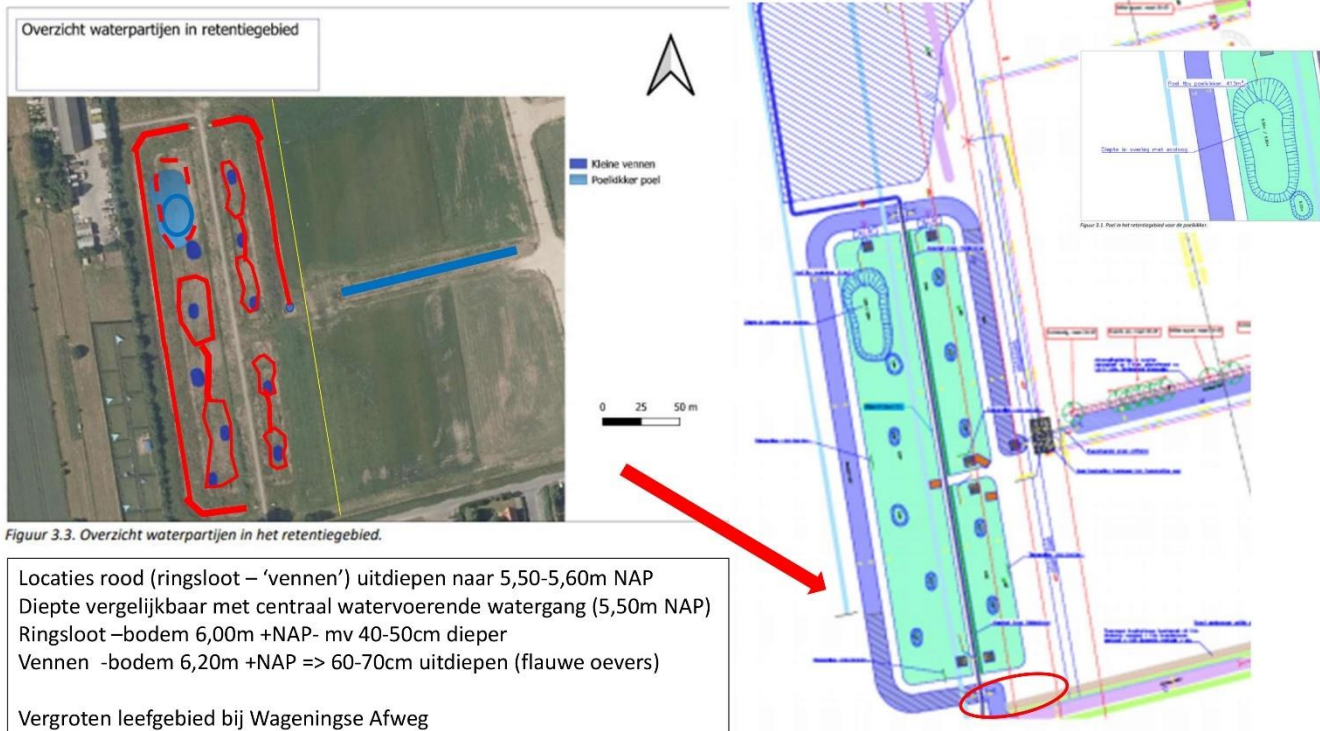
STREEFPEIL op versmalde watergang Wageningse Afweg = 6,50m NAP zakt ook uit valt droog

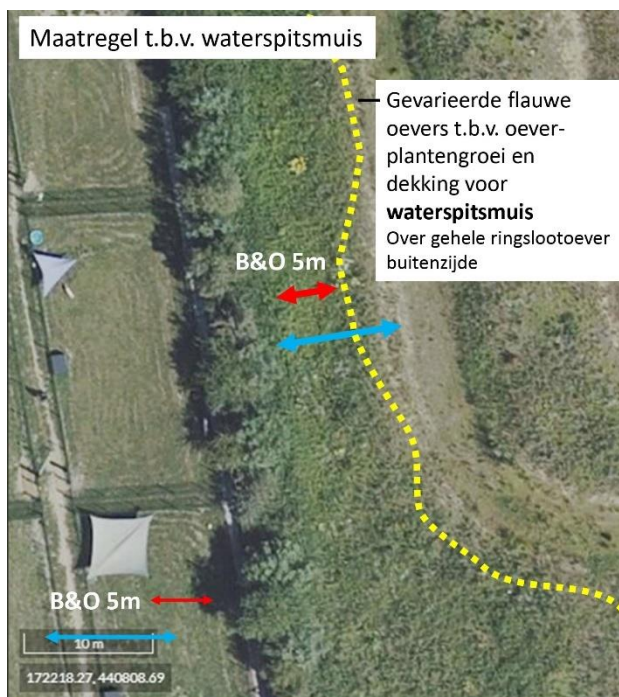
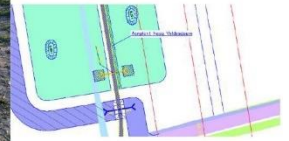
Vereiste aanvullende inrichtingsmaatregelen vanuit mitigatie/compensatieplicht watergebonden Wnb-soorten

doelsoort	knelpunt	opgave	inrichtingsmaatregelen
Grote modderkruiper	Tussen mei- augustus enkele vierkante m2 ondiep water zuidelijk bij Wageningse Afweg	-Ringsloot rond waterberging jaar rond watervoerend. -Watergang Wageningse Afweg watervoerend maken -waterpunt voor schotstuw in omvang vergroten. in oostelijke richting waterareaal uitbreiden.	-Ringsloot uitdiepen naar 5,50m conform centrale watergang NP II. -Watergang Wageningse Afweg uitdiepen en verbreden (minstens uitdiepen naar 5,80-6,00 - in oostelijke richting waterareaal uitbreiden, diepte 5,50m NAP met flauwe oevers. UITVOERING mogelijk bij droogval afhankelijk van locatie ind. Mei t/m aug – NIET vanaf SEPT/OKT wordt te nat.
Waterspitsmuis	Idem – door droogval geen leefgebied in mitigatie/compensatiegebied. Oevers langs ringsloot strak en weinig gevarieerd	idem	idem
poelkikker	-Knelpunt - 1 kleine poel ca 250m2 ; in mei-juni <100m2; droogval in gebied is vanaf april/mei, midden in voortplantingsperiode (mei-september). 'vennen' – (6,20m +NAP) zeer tijdelijk water (in april droog) -Waterbergingsdeel te droog; risico op vlakdekkend wilgenopslag. Daarnaast risico op muggen kleine ondiepe plassen; -takkenrillen in waterberging is ongeschikt als winterbiotoop -amfibietunnels (diameter 27cm) te klein formaat (niet functioneel).	- Opgave minimaal 400-500m2 (onthefing) watervoerend. Eind september mogelijk droogval. -meer langdurig watervoerende poelen – door uitdiepen naar 5,50m -5,60 m NAP flauwe oevers; -tegengaan wilgenopslag door inrichting meer natte delen; -geschikt/uitbreiding natuurlijk winterbiotoop winterdroge delen; -functionele amfibietunnels conform leidraad faunavoorzieningen (Bureau Waardenburg, 2013/Ravon)	-uitdiepen huidig poel -aanleg verspreid watervoerende poelen (400-500m2) in waterbergingsdeel met diepte 5,50-5,60m NAP met flauwe oevers, variatie in bodemdiepte -aanleg struweelhaag op oostgrens 't Pasje -vervangen waterduikers door ecoduikers met doorlopende oevers of vervangen plastic buizen door spirosol/rechthoekige duiker/ronde duiker bij lengte tot 10m afm 60cm of 50cm afh. van vorm of amfibie/kleinwildgoten met lichtinval

VERBETERMAATREGELEN GROTE MODDERKRUIPER/WATERSPITSMUIS / POELKIKKER

Maatregelen bij Wageningse Afweg – grote modderkruiper

Faunapassage poelkikker (overige kleine zoogdieren) :

- Buizen 27cm diameter – werkt niet als amfibietunnel (te donker/geen goede microklimaat);
- Plastic geleidingsscherm – niet duurzaam (slap/gaten)

Tabel 1. Standaard lengte-diameter verhouding bij vierkant en rond profiel.

Lengte	0 – 5 m	<10 m	10 – 20	20 – 30 m	30 – 40 m	40 – 50 m
Vierkant profiel (breedte/hoogte)	40 – 40	50 – 50	100 / 75	150 / 100	175 / 125	200 / 150
Rond profiel	50	60	100	140	160	200

In Nederland zijn ook tunnels met een kleinere diameter toegepast. Voor tunnels met een maximale lengte van 10 meter blijkt een diameter van 40 centimeter alleen redelijk te kunnen functioneren als er voldoende lichtinval is. Amfibietunnels met een kleinere doorsnede dan 40 centimeter worden over het algemeen gemeden door amfibieën.

Alternatieven:

- ecoduiker met doorlopende oevers; bij lengte 10m 50cm*cm of 60cm rond
- of amfibie/faunagoot 50-70 mm verzonken in wegdek (beter i.v.m. lichtinval) + dichte geleidingswand

Land- en winterbiotoop poelkikker

uitbreiding winterbiotoop op winterdroge delen:

- struweelhaag op oostelijke plangrens 't Pasje conform BKP NP11 met inheemse soorten (mag niet te hoog –hoogspanning) in combinatie met voedsel(struik)soorten. O.a. hazelaar, vlier, aalbessen, zwarte bes, framboos, vlier. Raakvlak zonneveld.

- omvormen veldesdoornhaag naar bloem-en besrijke soorten (o.a. Aalbes, zwarte bes, framboos – laag blijvende soorten);
- zuidzijde struiken/haag afscherming van het gebied met nog zicht op het gebied.

- lokaal takkensnoeiselsneerleggen-kleinschalig (niet in waterbergingsdeel)

Uitbreiding landbiotoop (door beheer):

- delen randen waterbergingsdelen opslag wilgen door laten Ontwikkelen (ca 5 tot max 10% van totaalareaal). Mag niet ten koste van waterbergend vermogen.

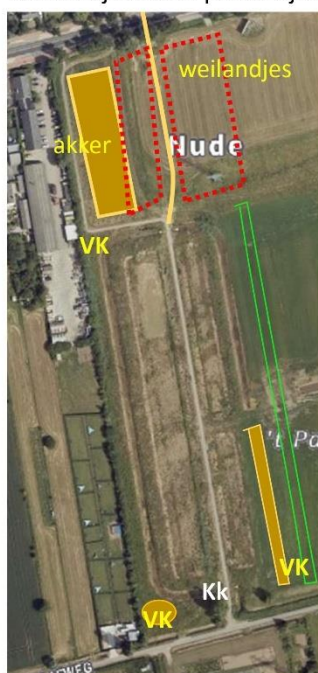
Rol buurtbewoners/De NIEUWE NU om aanplant/omvorming beheer te doen.

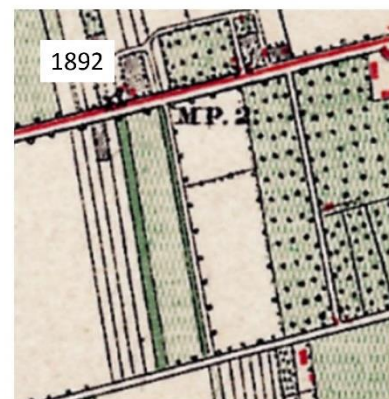
Overige verbetermaatregelen in het gebied t.b.v. uilen en versterking biodiversiteit en nieuwe aangetroffen soorten

doelsoort	opgave	Vereisten leefgebied	Inrichtings/beheermaatregelen
steenuil	Vervangen verlies foerageergebied NP II fase 1 door verbetering foerageergebied in 't Pasje	Kleinschaligheid, weiland met begrazing (toegang tot wormen), fruitbomen, muizen	Extra water in waterberging verbetering foerageergebied. Noordelijk deel van 't Pasje deels inrichten als weiland (omheinen) en deels als (faunarij) akker. Faunarij akker in combinatie met oude graansoorten (geen pesticiden/herbiciden). Meer groen/struiken bloem/besdragende soorten.
kerkuil	Rustplaats (uitgevoerd) - door paalkast en kast bij busremise Wageningse Afweg		Paalkast met binnenkast is niet te schonen; kast vereist aanpassingen t.b.v. controle en schonen in overleg met (steen)uilenwerkgroep Wageningen. Controle/schoning kast door uilenwerkgroep. Kast in open kapschuur – gemaakt van geperst hout, niet heel duurzaam materiaal. Kans op rotting bij vernatting (mest/braakballen).
vleermuizen	Compensatie kraamverblijfplaats-tijdelijk op NP II fase 1 3 paalkasten; blijvende kasten bij MFW	Naast verblijfplaats (speciale kast) geschikt foerageergebied in directe omgeving.	Plaatsing van paalkasten in 't Pasje; verbetering land- en winterbiotoop voor poelkikker mede gunstig voor vleermuizen verbetering foerageergebied. Daarmee kan op termijn het tijdelijk gereserveerd terrein op NP II fase 1 komen te vervallen en uitgegeven worden.
RL akkerplanten/ Akkervogels (patrijs)	Niet specifiek – meerdere bijzondere akkersoorten - evt patrijs	Akkerbeheer -extensief	Akker in combinatie met teelt van oude graanrassen. Vb www.doorniknatuurakkers.nl ; beheer – delen in 't Pasje bewerken als akker - naast gewenste graansoorten verder niet inzaaien – ruimte houden voor natuurlijke opkomst van akkersoorten.
Insecten	Vlinders o.a. Teunisbloempijlstaart (Wnb art. 3.5) in 2020 aangetroffen	Waardplanten Teunisbloem, Wilgenroosje, basterdwederik en kattenstaart.	Soorten komen in 't Pasje voor: voorwaarde ecologisch gefaseerd (maai)beheer. Algemeen vuistregel.
watervogels	Geen - wel gezien o.a. witgatje/lepelaar/ ooievaar/ zwaluwen	Open ondiep water, flauwe oever en lokaal kalere oevers	Meer water – profiteren van maatregelen t.b.v. poelkikker/grote modderkruiper. Beheermaatregelen, lokaal open oevers behouden.
zoogdieren	Niet specifiek	Kleinschalig agrarisch gebied	Profiteren van alle verbetermaatregelen.

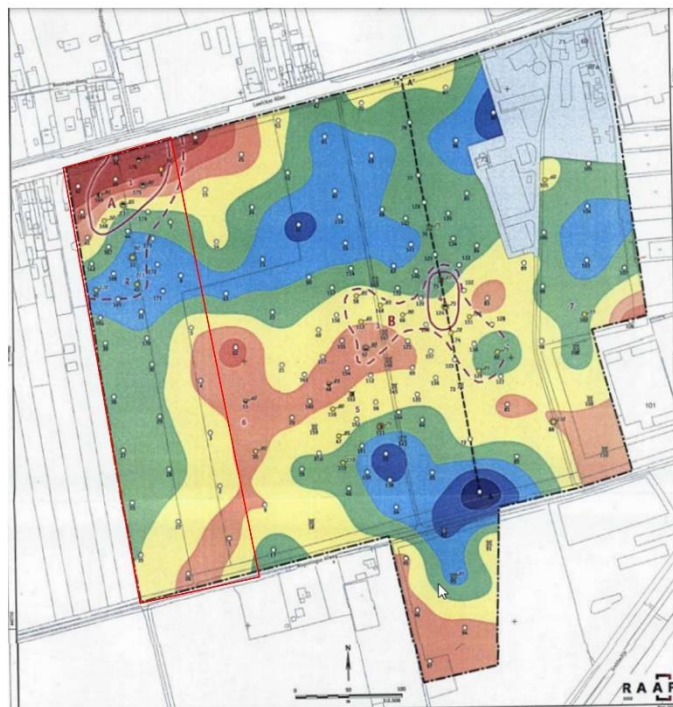
Invulling akker en weiland, vleermuiskasten (VK) voorstel –nader te bepalen Noordelijk deel in pacht bij Jansen van Doorn

- akker/weilandpercelen – smal, aansluitend op historisch patroon;
- zone van ca 5m langs 'asfalt'pad geen akker
- archeologische waarden/bewoning hoger deel
- 'herstel' pad in verlengde van Huppelpad (struinp) – geeft in noordelijke richting mooie inblik op Huppelpad
- vleermuiskasten langs struweelrand

Proefsleuvenonderzoek in het plangebied Nudepark fase 2 te Wageningen

Overname beheer 't PASJE en groenstroken op Nudepark II Te bespreken

Overname beheer door werkgroep 't PASJE
Doel: Ecologisch beheer gericht op poelkikker en overige soorten

't PASJE (deel over te dragen naar gemeente + waterschap)

- omvorming/beheer veldesdoornhaag
- aanplant van struweel (plantgoed ter beschikking door KLOK/gem)
- aanpak wilgen (uitsteken/maaien/begrazen)
- Ecologisch beheer akkertjes/kruidenzone
- snoeien/knotten wilgen, fruitbomen struweel ;
- onderhoud 'faunapassages' – lichte herstelwerkzaamheden;
- controle/schoning kerkuilkast +verbeteringen (met uilenwerkgroep)

NIET:

- scheren van struweelhaag (1x 3-5 jaar - buiten broedseizoen)
- asfalt en straatmeubilair
- waterdeel

GROENSTROOK NP II – oost-west – bomen met lagere orde

- beheer knotwilgen/elzen
- struiken en bijbehorende ruigte en kruiden

Extra:

- verspreid aan zuidoever centrale watergang aanplant zwarte els (bosplantsoen - hakhout beheer) op grens waterlijn (ca 5%) t.b.v. schaduw/tegengaan opwarming van het water

NIET:

- waterdeel in overleg met Waterschap
- HERPLANT uitval bomen

maatregelen	Wie/trekker	Afstemming/goedkeuring	wanneer
't PASJE over te dragen deel			
Uitdiepen en vergroten waterdelen, aanpassen oevers ringsloot	KLOK/gemeente	Waterschap/provincie	z.s.m. droge delen kunnen vergraven worden. niet later dan begin september ivm neerslag kleigronden slecht berijdbaar. Grond inzetbaar NPII ophoging
Uitzetten van oostelijke plangrens	KLOK/gemeente	Pachter/Solar fields	
Plaatsen vleermuiskasten	KLOK		z.s.m.
Aanplant struweel oostelijke plangrens/zuidzijde	Wergroep 't Pasje	KLOK/gemeente/solar fields – (financiering)	Aanplant in winterperiode 2021-2022 bij voorkeur in nov. Samenloop SLG project Nude in het groen
omheining weilanden	KLOK	Pachter/PM	PM – inrichting geschikt steenuilfoerageergebied, vervalt verplichting op NPII
Scheren struweelhaag grens Van Swaay	KLOK/gemeente	Van Swaay	Buiten broedseizoen –in nov-feb
beheer t' PASJE (ook graag noordelijk deel)	Wergroep 't Pasje	KLOK/gem./Waterschap	Kleinschalig (akker) beheer, omvorming haag, kerkuilkasten, (uilenwerkgroep) evt. vleermuiskasten
Overig – asfalt en kunstwerken	KLOK		Aanbevelingen: asfalt verwijderen –semi verhard pad (fundering aanwezig), kunstwerken aanvullen met grond. Huidige 'dijken' te laag
GROENSTROKEN NPII			
Inboet dode bomen NPII	KLOK		
Beheer groenstroken NPII	Wergroep 't Pasje	KLOK /gemeente/waterschap	Knotten/snoeien wilgen, gefaseerd maaien.
Aanplant zwarte els (5%) zuidoever	Wergroep 't Pasje	KLOK/waterschap	hakhoutbeheer